

4- تبدیل موقوفه منفعتی به انتفاعی و بالعکس

4- تبدیل موقوفه منفعتی به انتفاعی و بالعکس

تبدیل وقف انتفاع به منفعت

۵۱۴. اولاً: قسمتی از مدرسه علمیه که وقف بوده تخریب گردیده و جهت احداث ساختمان تجاری واگذار گردید که قسمت اعظمی از آن بعللی به وقف برگشته و بخش کمتری در ملکیت اشخاص باقی مانده آن قسمت که به وقف برگشته به وسیله متولیان و یا اداره اوقاف اجاره بندی و اکنون هم در تصرف مستأجرین متصرف قرار دارد.

سؤال: آن قسمت که به وقف برگشته که در اجاره متصرفین فعلی می باشد را می شود تجدید اجاره نمود و متصرفین همانند گذشته استیفای منافع نمایند یا باید خلع ید نمود و مغازه ها را تخریب و عرصه آن را ضمیمه مدرسه مذکور نمود؟
ثانیاً: آیا می توان مدرسه علمیه را به صورت مدرسه دولتی درآورد یا اینکه باید رفع تصرف شده و به صورت مدرسه علمیه آنچنان که وقفنامه اشاره دارد درآید؟

جواب: اولاً: مدرسه موقوفه و عرصه آن که وقف انتفاع بوده و هست تبدیل آن به وقف منفعت به صورت مغازه و غیره شرعاً جایز نیست، بلکه باید آن را به حالت سابق برگرداند و ابقاء مساحتها را تصرف شده به صورت مغازه و غیره و دریافت اجاره بهاء از متصرفین صورت شرعی ندارد و شرعاً جایز نیست.

ثانیاً: تغییر مدرسه علوم دینی و تبدیل آن به مدرسه علوم جدید و اجاره دادن برای این کار جایز نیست، باید از مدرسه موقوفه در خصوص همان جهت وقف استفاده شود.

تبدیل کاروان سرا به حسینیه

۵۱۵. ساختمان کاروانسرای که برای استراحت کاروان ها اجاره داده می شود، وقف است و تولیت آن با امام راتب فعلی مسجدی است که در مقابل آن مکان قرار دارد و به علت اینکه مسئله بطور دقیق نزد مراجع بیان نشده، ساختمان کاروانسرا خراب شده و بجای آن حسینیه ای ساخته شده است، آیا منافع این مکان به همان صورت قبل از تغییر باقی می ماند؟

جواب: تبدیل کاروانسرای که وقف منفعت است به حسینیه که وقف انتفاع است، جایز نیست، بلکه ساختمان کاروانسرا باید به همان صورت قبلی خود برگشت داده شود تا به کاروان ها و مسافران اجاره داده شود و در آمد اجاره آن در همان جهتی که واقف تعیین کرده به مصرف برسد، ولی اگر متولئی شرعی تشخیص دهد که مصلحت کوتاه مدت و دراز مدت وقف اقتضا می کند که آن مکان به همین صورت فعلی برای برپایی شعائر دینی اجاره داده شود و اجاره آن در جهت وقف به مصرف برسد، جایز است این کار را انجام دهد.